

FIZIOLOŠKE I FIZIOTERAPIJSKE OSNOVE BOLA

Milorad R. Jevtić,¹ Dragan Milovanović²

¹-Centar za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, Klinički centar Kragujevac

²-Institut za farmakologiju, Medicinski fakultet u Kragujevcu

SAŽETAK

Bol je jedan od najčešćih razloga zbog koga se pacijenti javljaju lekaru. Najnovija istraživanja neurobiologije bola omogućila su uvođenje novih terapijskih pristupa, posebno sa aspekta primene fizikalnih analgetskih procedura. Nova saznanja u vezi sa psihološkim i socijalnim aspektima bola otvaraju mogućnost dodatnih terapijskih intervencija, naročito kod hroničnog bola. Pacijent se stavlja u odnos saradnika i zajedno sa lekarom procenjuje bol i učestvuje u planiranju i sprovođenju terapijskog programa. U ovom (preglednom) radu dat je prikaz patofizioloških mehanizama nocicepcije, postupaka u kliničkoj evaluaciji bola i najvažnijih analgetskih procedura u fizikalnoj medicini.

***Ključne reči:** bol, fizikalna terapija, vizuelno-analogni skala*